

Asettamispäätös

14.4.2021

VN/4198/2021
VN/4198/2021-STM-2**STM: Lasten vuoroasumisen tukemisen toimintasuunnitelman laativan työryhmän asettaminen****Asettaminen**

Sosiaali- ja terveysministeriö on tänään tekemällään päätöksellä asettanut poikkihallinnollisen työryhmän toimintasuunnitelman laatimiseksi siitä, miten julkisia palveluja, hallintoa ja sosiaaliturvaa kehitetään lasten vuoroasumistilanteita sekä muita lasten ns. kahden kodin tilanteita silmällä pitäen.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986, tasa-arvolaki) 4 a §:n mukaan valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Työryhmään on nimetty sekä nais- että miesjäseniä. Tasa-arvolain säännöksen tarkoittamaan tilanteeseen työryhmän kokoonpanossa ei täysin päästä, sillä useat jäsenesityksensä työryhmään tehneet tahot eivät ole nimenneet miespuolista asiantuntijaa työryhmään. Kyseiset tahot ovat perustelleet jäsenesityksiään sillä, että niiden organisaatioissa ei ole miespuolista henkilöä, joka olisi asiantuntemuksensa perusteella tarvittavalla tavalla perehtynyt asetettavan työryhmän tehtävänantoon kuuluviin kysymyksiin.

Toimikausi

Työryhmän toimikausi on 15.4.-31.10.2021.

Tausta

YK:n lapsen oikeuksien yleissopimus (SopS 60/1991) ja Suomen perustuslaki (731/1999) edellyttävät, että kaikessa lapsia koskevassa lainsäädännössä ja päätöksenteossa otetaan ensisijaisesti huomioon lapsen etu.

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelman mukaan hallituksen tavoitteena on

- perheiden ja elämäntilanteiden moninaisuuden huomioiminen päätöksenteossa
- tasa-arvoisen vuorovanhemmuuden tukeminen
- kahden tasavertaisen osoitteen mahdollistaminen lapselle sekä
- vuoroasumisselvityksen toimenpide-ehdotusten edistäminen.¹

Koska tietopohja lasten vuoroasumisesta on ollut puutteellinen, toteutettiin vuosina 2019–2020 valtioneuvoston yhteisen selvitys- ja tutkimustoiminnan (VN TEAS) puitteissa ns. vuoroasumisselvitys

¹ Vrt. edellisellä vaalikaudella sosiaali- ja terveysministeriön johdolla tehty lasten vuoroasumista, sosiaaliturvaa ja palveluita koskeva [raportti](#).

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 33
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 8
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

02951 63415
+358 2951 63415

kirjaamo@stm.fi
stm.fi

(liitteenä). Selvityksessä kartoitettiin lasten vuoroasumisen yleisyyttä, sen taustatekijöitä sekä vuoroasuvien lasten ja perheiden palveluiden ja sosiaaliturvan toimivuutta, tehden suosituksia lainsäädännön ja toimintatapojen kehittämistä. Selvitys tarjoaa tietoa ja antaa kehittämissuosituksia myös koskien niitä tilanteita, joissa lapsi viettää toisen vanhempansa luona aikaa vähemmän kuin sen, mitä pidetään vuoroasumisena.

Selvityksessä todetaan, että siinä annettuja kehittämissuosituksia edistettäessä tarvitaan laaja-alainen, monesta eri näkökulmasta lapsen vuoroasumisen vaikutuksia tarkasteleva vaikutusten arviointi. Arvioinnissa on huomioitava erityisesti:

- Lapsivaikutusten arviointi huomioiden, että lapseen kohdistuvat vaikutukset voivat vaihdella lapsen iän, kehitysvaiheen ym. tekijöiden mukaan
- Haavoittuvassa asemassa olevat perheet
- Vaikutusten arviointi eri tuloryhmissä. Esimerkiksi matalan keskitulon perheet sijoittuvat usein tulosidonnaisten etuuksien saamisen tai tuloperusteisten maksujen määräytymisen rajakohtiin
- Perheiden vaihtuvat ja erilaiset elämäntilanteet
- Eri etuuksien ja palveluiden heijastusvaikutukset
- Muutosten käyttäytymisvaikutukset.

Selvityksen kehittämisehdotukset kohdentuvat varhaiskasvatus- ja koulutussektorille, sosiaali- ja terveyspalveluihin (ml. perheoikeudelliset palvelut) sekä sosiaaliturvaan. Ehdotuksilla on liittymäpin-tää myös lapsen elatusta koskevaan sääntelyyn ja ohjeistukseen. Em. sektoreita ohjaava lainsäädäntö ja hallinto jakaantuvat usean eri ministeriön vastuulle.

Tavoitteet ja tehtävät

Poikkihallinnollisen työryhmän tavoitteena on laatia toimintasuunnitelma, joka sisältää konkreettisia ehdotuksia erityisesti sosiaaliturva- ja palvelujärjestelmää koskevan, mutta mahdollisesti myös muun lainsäädännön sekä toimintatapojen kehittämiseksi lapsen ns. kahden kodin tilanteissa. Osana suunnitelmaa selvitetään eri viranomaisten vastuut sen eteenpäinviemässä.

Työryhmä arvioi toimintasuunnitelman vaikutuksia lapsiin sekä muita yhteiskunnallisia vaikutuksia. Lainsäädännön muutostarpeet ja muutoksista aiheutuvat kustannusvaikutukset arvioidaan hallinnon-alakohtaisesti. Työryhmä kuulee arvionsa mukaan relevantteja sidosryhmiä ja asiantuntijoita.

Toimintasuunnitelman on tarkoitus toimia päätöksenteon tukena käynnissä olevissa muutosohjelmissä ja lakihankkeissa.

Organisointi

Puheenjohtaja

Johtaja Liisa Siika-aho, sosiaali- ja terveysministeriö

Varapuheenjohtaja

Neuvotteleva virkamies Mikko Horko, sosiaali- ja terveysministeriö

Jäsenet

Erityisasiantuntija Liisa Jokinen, sosiaali- ja terveysministeriö

Osastopäällikkö Jari Keinänen sosiaali- ja terveysministeriö (varajäsen sosiaalineuvos Marjo Malja)

Lainsäädäntöneuvos Outi Kempainen, oikeusministeriö

Lainsäädäntöneuvos Ville Koponen, valtiovarainministeriö (varajäsen erityisasiantuntija Piia Pekola)

Lakimies Annika Korpela, Suomen Kuntaliitto (varajäsen erityisasiantuntija Mari Sjöström)

Hallitussihteeri Kirsi Lamberg, opetus- ja kulttuuriministeriö

Neuvotteleva virkamies Eva Ojala, sosiaali- ja terveysministeriö

Erikoissuunnittelija Päivi Varonen, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

Neuvotteleva virkamies Päivi Yli-Pietilä, sosiaali- ja terveysministeriö

Sihteerit

Hallitussihteeri Annika Juurikko, sosiaali- ja terveysministeriö

Juristi Kauko Kivimäki, Kansaneläkelaitos

Seuranta ja raportointi

Työryhmä raportoi työstään lapsi- ja nuorisopoliittiselle ministerityöryhmälle sekä sosiaaliturvauudistuksen ministeriseurantaryhmälle.

Kustannukset ja rahoitus

Työryhmän tulee työskennellä virka-aikana ilman erillistä korvausta. Työryhmän menot maksetaan momentilta 33.01.01, seurantakohde 55040101.

Sosiaali- ja terveysministeri

Aino-Kaisa Pekonen

Neuvotteleva virkamies

Milja Tiainen

Liitteet

[Selvitys: Lasten vuoroasuminen ja sosiaaliturva \(Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2020:51\)](#)

Jakelu

Kansaneläkelaitos
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö: TUTO/HYT, YTO/LANU, SVO/ETU, TTO/TASY
Suomen Kuntaliitto
Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
Valtiovarainministeriö

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekonen
Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru
Valtiosihteeri Saira Ruuth
Valtiosihteeri Eila Mäkipää
Erityisavustaja Hanna Hänninen
Erityisavustaja Timo Lehtinen
Kansliapäällikkö Kirsi Varhila
Osastopäällikkö Heli Backman
Johtaja Liisa Siika-aho
STM kirjaamo

